

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm II. Osius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

electionis magis spirituale, ac potentius est, quam ius præsentationis: Nam electio proximè dirigitur ad electum, ipsi quæ ius aliud quod tribuit, iuxta c. quàm sit 6. hoc tit. in 6. quantobrem inter eligentes & electum velut spirituale matrimonium inchoari censetur, c. cùm inter 21. hoc tit. At verò præsentatio ad Superiorem dirigitur, à quo præsentatus omne ius spirituale per institutionem ad beneficium, assequitur. Accedit, quod ius præsentandi seu nominandi ad Prælaturas laicis personis ordinariè concessa non sit: Propterea quòd Prælati in ecclesiastica dignitate constituti, præcipuum in Ecclesia locum obtineant, iurisdictionemque, etiam in ipsos alios clericos, exercent: Non decet autem, vt Magistratus ecclesiasticus à laicis constituatur, atque clericis obtrudatur.

CAPITVLVM II

Ofius.

PARAPHRASIS.

Tametsi Episcopus, qui se propriâ temeritate ad alium Episcopatum transtulit, excusationem afferat, quòd à populo postulatus fuisset, eiusque rei literas exhibeat, minimè tamen audiendum esse, præeunte Ofio Cordubensi Episcopo, Concilium Sardicense decreuit: Propterea quòd fieri possit, vt aliqui, etiam pauci, pecuniâ aut præmio corrupti, clamorem in ecclesia edant, aliosque ad postulandum episcopum concitent. Quare persistendum in pœna decreta, vt episcopus se transferens ad aliam ecclesiam, ne laicam quidem in fine vitæ Communionem accipiat; nisi per pœnitentiam errorem suum retrahat.

SUMMARIVM.

1. Electio seu potius postulatio populi non sufficit ad canonicam Episcopi translationem.
2. Nemo Episcoporum, presbyterorum de

ona ecclesia ad aliam se transferat: translatus restituendus est ecclesia suæ: si non obdierit, Communionem priuandus.

HOc c. sumptum est ex can. 1. & 2. Oecumenici Concilij Sardicenis, quod post Nicænam magnam Synodum, Anno Christi 347. congregatum fuit, præfidente Ofio Cordubensi Episcopo, qui in partibus illis Orientis, Apostolicæ legationis munere fungebatur, vt testatur Gelasius Cyzicenus lib. 2. actorum Nicæni Concilij, cap. 5. & 12. & apparet ex subscriptionibus vtriusque Concilij, Nicæni & Sardicenis: siquidem Ipse ante alios omnes, etiam Apostolicæ Sedis legatos Presbyteros, subscripsit; Idemque indicat Baronius Ann. Christi 347. n. 5. & 10.

Can. illò 1. Concilij Sardicenis Patres, proponente Ofio, seuerè prohibuerunt, ne quisquam Episcoporum de suæ ciuitatis episcopatu, ad alterius ciuitatis episcopatum transferri se auderet, eò quòd eiusmodi transitus ex ambitione & auaritia prouenire soleat; cùm nemo vnquam repertus fuerit, qui à maiore ciuitate ad minorem transerit: Pœna autem apposta erat, vt talis ne laicam quidem Communionem accipere posset. Veruntamen, quia aliqui se ad huiusmodi transitum per postulationem & clamorem adactos esse dicebant, ideo post dictum can. alter annexus est can. à Gregor. IX. Papa hic descriptus, in quo etiam ea excusatio rejicitur.

NOTANDVM Vn. Electio seu potius postulatio populi, non sufficit ad canonicam Episcopi translationem; cùm populus interdum non sincerâ fide, & affectu Episcopum sibi deposcat: Ita Gl. recepta hinc verba populi.

QVÆSTIO prima. Quenam Communitio laica dicta sit? Seuerinus Binius tom. 2. Concil. p. 1. in notis Concilij Ilerdensis fol. 628. arbitrabatur, per laicam Communionem intelligi eam, quæ extra cancellos altaris S. Eucharistia laicis data fuit. Clerici enim intra cancellos post Sacerdotis Communionem

G g 3

munionem communicabantur. Quare in Concil. Leodicensi can. 19. legimus, quòd *solis ministerio sacro deditis ad altare ingredi, & communicare ibidem liceat.* Hæc, quamvis secundum se vera sint, non sufficiunt tamen ad huius can. textum explicandum. Quia non satis intelligitur, quâ ratione Patres in hoc can. sicut & in Eliberino Concil. can. 1. statuerint, vt Episcopi, aut alij Sacerdotes, vel Clerici, in commissi criminis pœnam, ne laicam quidem, id est, eam, quæ extra cancellos in ecclesia dari solita fuit, inter laicos in fine vitæ communionem participarent, cum eo tempore, quo morti proximi erant, ad ecclesiam accedere haud potuerint. Quare magis placeat sententia Roberti Bellarmini lib. 4. de Euchar. c. 24. laicam communionem hic appellari, quæ quibusdam in locis sub vnâ tantum panis specie laicis dabatur, plerumque etiam domum deferenda, prout ostendi in mor. Theol. lib. 5. tr. 4. cap. 5. n. 13. Clericalem autem, seu Sacerdotalem Communionem dictam fuisse, quæ clericis intra altaris cancellos sub vtraque specie præberi solita est.

QVÆSTIO secunda, Cur verbaea, *Nisi de eo poenituerit*, huic cap. adiuncta fuerint, cum tamen in can. 2. Concilij Sardicenis non habeantur? Resp. Merito ea à Gregorio IX. Pontifice declarationis causâ adiecta fuisse. Constat enim ex Concil. Nicæno I. can. 13. & Innoc. I. Papa in epist. 3. ad Exuperium, circa ea tempora obtinuisse regulam canonicâ, quæ hætenus etiam semper obseruata fuit, vt nulli criminoforum, qui poenitentes essent, in fine vitæ sacrum Viaticum negaretur; qua de re dixi in Theol. moral. lib. 5. tr. 5. cap. 7. n. 3. Aduertendum itaque in dicto Concil. Nicæno I. can. 15. & 16. decretum fuisse, vt nemo Episcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, aliorumque clericorum de vna ecclesia, aut parochia ad aliam se transferret: si contrâ factum fuerit, translatus restituitur ecclesie suæ; si non obediit, Communionem priuetur. Hunc Concilij Nicæni canonem, quòd non satis obseruatus fuerit, eo etiam prætextu, quia subinde Episcopi populi clamore

se postulatos fuisse dicerent, renouare volentes Sardicenis Concilij PP. duos illos canones statuerunt; Ne autem fateri cogamur, ipsos à Concilij definitione, in re admodum graui recessisse, ideo intelligere e istud debemus cum limitatione, quam hic declarandi causâ Gregor. IX. adiecit, *Nisi de eo poenituerit.*

CAPITVLVM III.

Postquam.

PARAPHRASIS.

Electio Prælati, si canonicè peracta fuit, à Superiore admitti, & electus confirmari debet: Sed prius in loco, vbi conuersus, ideòque notus est, de eius vita & actibus inquiri oportet. Sumptum est ex Greg. I. Papa lib. 8. registri, epist. 18.

SUMMARIVM.

1. Electio à principio est libera voluntatis: sed confirmatio est necessitatis.
2. Post scrutinium publicatum recedentes electores non possunt, aliumque eligere.
3. Confirmatio ordinariè ad proximum Superiorem pertinet, cui ecclesia aut dignitas electiua subiecta est. Unde Abbates & Præpositi non exempti confirmandi sunt ab Episcopo diocesano; Ordinis verò exempti Generalem Ministrum seu Præpositum habentis electi Prælati à dicto Generali, nisi priuilegio concessum sit, vt cum primùm canonicè electi in electionem consenserint, plenam iurisdictionem & administrationem sine alia confirmatione consequantur.
4. Idem ius est circa confirmationem Abbatissarum &c.
5. Superior, priusquam electum confirmet, de eius moribus & scientiâ apud eos, quibus notus est, inquirere debet. Quæ hæc inquisitio esse debeat.
6. Inquirere etiam debet de forma & serie electionis, num canonicè facta, nihilque